

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 1

Tema: Retorik i olika kulturer

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Lektionens innehåll syftar till att utforska hur retorik används och utformas i olika kulturer. Eleverna kommer att studera olika kulturella perspektiv på retorik och argumentation samt analysera hur kulturella normer och värderingar påverkar kommunikationen.

Kunskapskrav

Eleven redogör för och diskuterar hur språk och retorik varierar mellan kulturer och hur dessa skillnader påverkar kommunikativa metoder. Eleven kan ge exempel på kulturella uttryck och traditioner som inverkar på retorik.

Lärlarleda instruktioner

Introduktion till retorik och kultur (10 min)

- Presentera begreppet retorik inom ramen för kultur och vad det innebär att retorik kan variera över olika kulturella kontexter.
- Diskutera hur kulturella normer, värderingar och traditioner kan påverka hur vi kommunicerar och argumenterar.
- Ställ frågor som: Har du sett exempel på olika sätt att argumentera beroende på kulturen? Hur kan kulturell bakgrund påverka en debatt?

Exempel på retorik i olika kulturer (15 min)

- Ge exempel på retoriska traditioner och stilar från olika kulturer, såsom kinesisk, arabisk och västerländsk retorik.
- Använd video- eller ljudexempel av talare från olika kulturer för att illustrera skillnaderna.
- Diskutera hur dessa exempel speglar varaktiga traditionsvärderingar och normer inom kommunikationen.

Grupparbete - Analys av kulturell retorik (15 min)

- Dela in klassen i mindre grupper och ge varje grupp en specifik kultur att fokusera på.
- Ge dem i uppdrag att undersöka och diskutera retoriska tekniker som används inom den kulturen, både i historiska och moderna sammanhang.
- Varje grupp ska förbereda en kort presentation av sina fynd.

Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Sammanfatta lektionens nyckelpunkter.
- Diskutera hur förståelsen för kulturell retorik kan berika vårt eget språkbruk och argumentation.
- Låt eleverna reflektera över följande frågor: Vad kan vi lära oss av andra kulturers retorik? Hur kan kulturell medvetenhet påverka våra egna argumentationsfärdigheter?

Aktivitet

Eleverna ska skriva en reflektion (300-500 ord) över en retorisk stil eller tradition från en kultur de inte tidigare har studerat. De ska diskutera hur denna stil skiljer sig från eller liknar deras egna kulturella normer och uttryck.

Beräknad tidsåtgång: 20 minuter

Exit-ticket

- Vad är en viktig aspekt av retorik i olika kulturer?

Svar: Retorik kan formas av kulturella normer och värderingar som påverkar hur vi uttrycker oss och argumenterar.

- Ge ett exempel på hur retoriska stilar kan skilja sig mellan kulturer.

Svar: Kinesisk retorik kan fokusera mer på harmoni och indirekta uttalanden, medan västerländsk retorik ofta är mer direkt och konfrontativ.

- Hur kan förståelse för kulturell retorik förbättra vår egen kommunikation?

Svar: Det kan göra oss mer medvetna om hur vi kan anpassa vårt budskap för att passa olika publikers normer.

- Vilken roll spelar traditioner i retoriska stilar?

Svar: Traditioner formar hur argument och kommunikation uppfattas och kan påverka hur människor reagerar på olika sätt att uttrycka sig.

- Vilket lärdomar kan vi ta med oss från andra kulturer?

Svar: Vi kan lära oss att bli mer anpassningsbara och lyhörda i vår kommunikation och att respektera olika sätt att uttrycka åsikter.

Hemläxa

Välj en specifik kulturell norm eller tradition kopplad till retorik och skriv en analys (400-600 ord) av dess effekter på kommunikationen i den kulturen. Diskutera hur den kan jämföras med svenska retoriska normer.

Fördjupningsuppgift

Som fördjupningsuppgift kan eleverna välja att skapa en presentation (5-10 minuter) om en kulturell retorisk tradition och hur den har utvecklats över tid. De ska fokusera på hur den retoriska traditionen påverkar dagens kommunikation inom den kulturen och ge exempel på moderna tillämpningar.

Förslag för nästa lektion

Retorik och politik

I nästa lektion kommer fokus att ligga på retorikens betydelse inom politik. Eleverna kommer att studera hur politiska tal och kampanjer använder retoriska strategier för att påverka opinionen. Genom att analysera aktuella politiska tal kommer de att få en inblick i hur språk används som maktverktyg.

Förberedelser

- Samla exempel på retoriska traditioner från olika kulturer att använda i lektionen.
- Förbered frågor för diskussioner kring kulturella skillnader.
- Hitta videoklipp eller ljudklipp av talare från olika kulturer som kan illustrera retoriska stilar.